

Souhrnný lesnický účet

Metodické vysvětlivky

Souhrnný lesnický účet (SLÚ) je základním metodologickým nástrojem pro měření ekonomické velikosti a výkonnosti odvětví lesnictví, resp. lesnické prvovýroby, v rámci národního hospodářství. Hlavním cílem Souhrnného lesnického účtu je analýza výrobního procesu a v něm dosahovaného prvotního důchodu. SLÚ se člení na čtyři části: účet výroby, účet tvorby důchodu, účet podnikatelského důchodu a součásti kapitálového účtu.

Zpracování SLÚ vychází z pravidel Evropského systému účtů ESA 1995, což umožňuje porovnatelnost dat s jinými státy Evropy (EU). Hlavní pojmy a definice jsou stejné jako u národních účtů. Metodické principy použité při sestavování tohoto účtu jsou založeny na podobných pravidlech, jaká jsou použita u Souhrnného zemědělského účtu.

SLÚ obsahuje následující základní ukazatele:

1. Produkci lesnického odvětví v hodnotovém vyjádření, která reprezentuje celkovou finální produkci odvětví lesnictví, která toto odvětví opouští. Jedná se zejména o produkci dříví.

Produkce se podle revidované metodiky z roku 1997 oceňuje v základní ceně, tj. částkou, kterou výrobce obdrží od kupujícího za jednotku jím vyprodukovaného zboží a služeb, plus dotace na výrobek mínus odvedené daně na výrobek.

2. Mezispotřebu, tj. hodnota zboží a služeb spotřebovaných ve výrobním procesu.

Část účtu týkající se mezispotřeby je členěna na nákupy mezispotřeby za položky sadba, energie a maziva, hnojiva a prostředky zlepšující půdu, prostředky na ochranu rostlin, materiál a drobné nástroje, údržba a oprava, údržba a oprava hospodářských budov a ostatních staveb, lesnické práce prováděné dodavatelsky a ostatní zboží a služby.

Statky použité jako mezispotřeba se ocení v kupních cenách za podobné zboží nebo služby, které jsou platné v okamžiku, kdy vstupují do výrobního procesu. Tato cena zahrnuje veškeré daně na výrobky mínus dotace na výrobky, ne však odpočitatelné daně ze statků jako DPH.

3. Hrubou přidanou hodnotu (HPH), která reprezentuje výsledný efekt odvětví lesnictví měřený rozdílem konečné produkce lesnického odvětví a mezispotřeby. Hrubá přidaná hodnota se podle metodiky vyjadřuje v základních cenách.

4. Čistou přidanou hodnotu (ČPH), tj. hodnotu, která vznikne odečtením spotřeby fixního kapitálu od hrubé přidané hodnoty.

5. Náhrady zaměstnancům, které zahrnují veškeré peněžní a věcné požitky, jež zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci za vykonanou práci. Náhrady zaměstnancům zahrnují hrubé mzdy a platy a sociální příspěvky zaměstnavatele.

6. Ostatní daně a ostatní dotace na výrobu se zaúčtují v rámci účtu tvorby důchodu.

7. Důchod z faktorů, který představuje odměnu ze všech výrobních faktorů a představuje celkovou hodnotu, kterou jednotky svou výrobní činností vyprodukují.

8. Čistý provozní přebytek / smíšený důchod, který měří výnos z půdy, kapitálu a neplacené práce. Je bilanční položkou účtu tvorby důchodu, ukazující rozdělení důchodu mezi výrobní faktory a sektor stát (vládní instituce).

9. Podnikatelský důchod, který měří odměnu neplacené práce, výnos z půdy patřící jednotkám a výnos z užití kapitálu. Blíží se koncepci běžného zisku před rozdělením a zdaněním. Podnikatelský důchod se běžně pro hospodářská odvětví nepočítá, může být však všeobecně vytvořen pro lesnické odvětví, neboť

Ize určit součásti nákladových a výnosových úroků a pachtovného, které jsou výlučně vázány na lesnickou činnost.

10. Součásti kapitálového účtu, které zachycují hrubou tvorbu fixního kapitálu (HTFK) podle jednotlivých druhů majetku (stroje, vozidla, budovy,...), změnu stavu zásob a kapitálové transfery. Lesní stromy nejsou fixním aktivem (poskytují pouze jednou hotový výrobek).

Zdroje dat

Podklady a zdroje dat pro vytvoření SLÚ jsou publikace, výkazy a databáze ČSÚ, materiály z LČR, MF ČR, MZe ČR, PGRLF, ÚHÚL, VÚLHM a další.

Použité zkratky

ČPH - čistá přidaná hodnota

ČSÚ – Český statistický úřad

DPH - daň z přidané hodnoty

EU - Evropská Unie

HPH - hrubá přidaná hodnota

HTFK - hrubá tvorba fixního kapitálu

LČR – Lesy České republiky, státní podnik

MF ČR - Ministerstvo financí ČR

MZe ČR - Ministerstvo zemědělství ČR

PGRLF - Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

SLÚ – Souhrnný lesnický účet

ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

VÚLHM – Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti